

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/502/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7714211540
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7714211540.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci výkonu rozhodnutia oprávneného A.. Š. T. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v K. Č..F.. XXX zastúpeného JUDr. Martinom Staroňom advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Prešove na Konštantínovej ulici č. 6 proti povinnej A.. M. T. rod. P. N.. X.X.XXXX bývajúcej vo M. K. N. L. W..Y.. S. Č.. XX/XX o návrhu oprávneného na súdny výkon rozhodnutia, o úprave styku s maloletými deťmi M. T. N.. XX.X.XXXX P. K. T. N.. XX.X.XXXX bývajúcimi s povinnou zastúpenými kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce z 13.10.2014 č.k. 2Em 7/2014-61 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol návrh oprávneného na súdny výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletým M. T. a K. T..

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený s dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ a vytkol konajúcemu súdu, že nesprávne zistil skutkový stav ak konštatoval, že on nechodí na stretnutia s maloletými deťmi, že dáva svojim konaním a správaním maloletým deťom dôvod, pre ktorý sa s ním odmietajú stretávať. Uviedol, že sa vždy v súdom určený čas dostaví na stretnutie, a to tak, že najprv telefonicky kontaktuje povinnú, resp. maloleté deti, alebo ich starú matku, a potom po zistení, že nie sú choré sa v sobotu ráno dostaví na miesto odovzdania maloletých detí a poctivo sa snaží o styk s nimi, snaží sa vytvárať s nimi vzťah a nie je pravdou, že by vplýval na nich negatívne. Na druhej strane povinná mu neumožňuje styk s maloletými deťmi prakticky od roku 2009, keď ešte mal maloletý M. iba tri roky a žili v spoločnej domácnosti tak, že keď on prišiel domov, povinná sa bez dôvodu zabarikádovala s deťmi v spálni, nechcela mu ich ani ukázať a dokonca mu bránila nosiť ich do materskej škôlky aj z nej. Po rozvode manželstva mu bránila v styku s maloletými deťmi tak, že žila s nimi v rodičovskom byte vo M. K., jeho nechcela púšťať dnu a maloleté deti von, v dôsledku čoho sa vzájomný vzťah medzi nimi nemal kde vytvárať. V súčasnosti mu povinná naďalej bráni v styku s maloletými deťmi, tieto manipuluje, aby bola úspešná v konaní o udelenie súhlasu s vycestovaním maloletých detí do cudziny. Povinná zavádza súd a účelovo sa ho snaží vykresliť v zlom svetle tým, že ho neustále ohovára najmä pred maloletými deťmi, ktoré presvedča, že je zlý, že ich bil od malička, nestaral sa o nich a takto vedome v nich vytvára negatívne pocity voči nemu. O tom, že povinná neustále účelovo klame svedčí aj skutočnosť, že v priebehu konania o rozvod manželstva dva a pol roka tvrdila na Okresnom súde Košice - okolie, že nemá mimomanželskú známosť, že príčinou rozvodu manželstva je on, pretože ju údajne fyzicky napádal, nestaral sa o maloleté deti, a až v konaní na Okresnom súde Michalovce evidovanom pod sp. zn. 2P 33/2014 o udelenie súhlasu s vycestovaním do cudziny priznala, že má mimomanželský pomer s mužom už dva a pol roka t.j. od začiatku rozvodového konania, teda pravou príčinou návrhu na rozvod z jej strany bola nevera s iným mužom a nie údajné ňou vymyslené jeho negatívne správanie. Vytkol súdu prvého stupňa, že bez ďalšieho uveril povinnej, že on sa nedostavuje na styk s maloletými deťmi, že sa k nej a k deťom negatívne správa, v dôsledku čoho majú k nemu maloleté deti negatívny vzťah a

nechcú k nemu ísť. Súd prvého stupňa opomenul skutočnosť, že povinná dlhodobo klamala pred súdom a v tomto klamstve pokračuje účelovými a vymyslenými tvrdeniami. Zdôraznil, že nerešpektuje súdne rozhodnutie a maloleté deti na styk s ním riadne nepripravuje, v mieste bydliska mu ich neodovzdáva a prakticky mu styk s maloletými deťmi neumožňuje. On sa chce s maloletými deťmi stretávať v zmysle právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P 50/2012-185 zo dňa 3.9.2013, pretože má svoje deti rád a chce v plnom rozsahu realizovať svoje rodičovské práva. Uviedol, že takéto konanie povinnej trvá už dlhodobo, aj keď predmetom výkonu rozhodnutia je rozsudok z 3.9.2013. Pretože dúfal, že správanie povinnej sa zmení, nepodával návrh na výkon rozhodnutia skôr, ale až po právoplatnosti rozsudku o rozvoďte, kedy mu opäť znemožňovala stykať sa s deťmi, bol v dôsledku jej chovania nútený podať návrh na výkon rozhodnutia, nakoľko má deti veľmi rád a nedokáže bez nich žiť. Navrhol odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie podľa § 221 O.s.p. zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinná vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť a uviedla, že tvrdenie oprávneného, že sa vždy v určený čas dostavil na stretnutie s maloletými deťmi sa nezakladá na pravde, pretože sa stávalo, že ani nezatelefonoval ani neprišiel. Rovnako je nepravdivé tvrdenie otca, že prakticky od roku 2009 mu neumožňovala styk s deťmi a v tejto súvislosti uviedla, že deti na styk s otcom vždy pripravila, tento styk podporovala, ale v októbri 2012 otec po prevzatí maloletého K. ho odniesol do miesta svojho bydliska a následne jej ho odmietol vrátiť, čo u maloletých detí spôsobilo neprekonateľnú psychickú traumu, s ktorou bojujú dodnes. Napriek uvedenej situácii sa ona rôznymi hravými spôsobmi pokúšala o priaznivú atmosféru v čase styku otca s deťmi, presvedčovala ich, aby sa ho nebáli, čo oni odmietali, pretože sa ho stále boja a ich príprava na styk s otcom je stále náročnejšia, pri ktorej jej pomáhajú aj jej rodičia prehovaraním detí, nie však nútením. Poprela, že by maloleté deti manipulovala za účelom dosiahnutia súhlasu na vycestovanie a v tejto súvislosti poukázala na vypracovaný znalecký posudok, v ktorom znalec W. L. A. ustanovený v konaní vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 2P 33/2014 o nahradenie prejavu vôle otca konštatoval, že maloleté deti majú negatívny vzťah k otcovi, dokonca ho až neznášajú a ich vzťah k vycestovaniu do zahraničia ako aj k jej priateľovi je pozitívny. Vyjadrila názor, ktorý prezentovala aj v rámci znaleckého dokazovania, že deťom nebude brániť v styku s ich otcom ani po vycestovaní, tieto sa budú s ním môcť stretávať minimálne raz ročne, keď pricestuje s nimi na dovolenku na Slovensko. V závere vyjadrenia uviedla, že maloleté deti v súčasnosti odmietajú svojho otca, čo je fakt nezvratný, potvrdený aj vyššie uvedeným znaleckým posudkom, napriek tomu sa styk otca s deťmi realizuje, aj keď v minimálnom časovom rozsahu pred jej bydliskom. Zdôraznila, že túto skutočnosť potvrdil aj oprávnený v odvolaní, keď uviedol, že naposledy sa stretnutie uskutočnilo 8.11.2014, kedy maloletý M. otca iba pozdravil a maloletý K. si od neho prevzal darček k meninám. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že ak by chcela brániť oprávnenému v jeho styku s deťmi, neumožnila by mu ani takéto stretnutie. Maloleté deti pri styku s otcom, ktorý sa realizuje aj keď v minimálnom rozsahu sú opatrné, aby nestratili bezpečie a istotu domova, ktorú im ona poskytuje. Aj v závere vyjadrenia navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Kolízny opatrovník maloletých detí sa k odvolaniu otca nevyjadril.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania podľa §-u 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa §-u 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú podmienky ani na potvrdenie, ani na jeho zmenu, preto ho podľa §-u 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa §-u 251 ods. 1 O.s.p.; ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa §-u 272 ods. 1 písm. a/ O.s.p., súd je oprávnený nariadiť výkon rozhodnutia na základe vykonateľného rozhodnutia súdu. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak ide o výkon rozhodnutia podľa ods. 1 ustanovenia §-u 251 ods. 3 a 4, §-u 255 až §-u 258 a §-u 270 sa nepoužijú. O účastníkoch platia ustanovenia §-u 94 O.s.p..

Konanie o výkon rozhodnutia o výchove maloletých má charakter konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konania v zásade sledujú ten istý cieľ, a to efektívnu a kvalifikovanú ochranu práv maloletého dieťaťa. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že v konaní o výkon rozhodnutia súd nie je oprávnený vykonávať dokazovanie na zistenie záujmov, potrieb a psychického stavu dieťaťa vo vzťahu k realizácii styku s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti, pretože uvedené skutočnosti sú relevantné v základnom konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, výsledkom ktorého je právoplatný a vykonateľný rozsudok vo veci, ktorý je následným titulom pre výkon rozhodnutia v prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 251 ods. 1 O.s.p.). Z osobitnej úlohy súdov, ktorú plnia pri realizácii ochrany práv maloletých vyplýva, že aj vykonávacie konanie je ovládané princípom oficiálnosti, to znamená, že súd sám volí prostriedok, ktorý sa mu javí ako najvhodnejší a vedúci k sledovanému cieľu a pokiaľ zistí, že nútený výkon rozhodnutia nie je v súlade s oprávneným záujmom dieťaťa, výkon rozhodnutia neuskutoční a z úradnej povinnosti začne konanie o zmenu pôvodného rozhodnutia o výchove alebo úprave styku. Návrh na výkon rozhodnutia súd zamietne len vtedy, ak zistí, že nedošlo k porušeniu povinnosti uloženej rozhodnutím alebo ak k jej porušeniu síce došlo, ale z objektívnych príčin. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že nerešpektovaním vykonateľného rozhodnutia súdu o úprave styku nie je len odmietnutie povinnej vydať deti oprávnenému v čase, kedy má právo stýkať sa s nimi podľa rozhodnutia súdu, ale aj nepripravenie detí na styk s oprávneným po psychickej stránke tak, aby u detí deklarované pocity odmietania odstránila a vzbudila ich záujem a ochotu stráviť s oprávneným súdom vymedzený čas.

V tejto právnej veci sa oprávnený, otec maloletých detí, domáha výkonu súdneho rozhodnutia o úprave styku na základe rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 3.9.2013 č.k. 9P 50/2012-185 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 31.3.2014 č.k. 8CoP 523/2013-321 právoplatným 12.5.2014. Oprávnený podal návrh na súdny výkon tohto rozhodnutia 11.7.2014, teda po dvoch mesiacoch od nadobudnutia právoplatnosti titulu pre výkon rozhodnutia. Argumentácia povinnej, teda matky maloletých detí, v konaní o výkon rozhodnutia je prakticky totožná s jej argumentáciou v priebehu konania o úprave styku otca s maloletými deťmi, ktorého výsledkom bolo vyššie citované rozhodnutie súdu o úprave styku. Matka maloletých detí už v čase rozhodovania o rozvode a o úprave styku otca s maloletými deťmi jednoznačne tvrdila, že deti majú odmietavý postoj k styku s otcom, pretože sa ho boja a zo správy psychologičky, podanej v tomto konaní bolo zistené, že majú síce vytvorený určitý pozitívny vzťah k otcovi, ale je potrebné ho posilňovať a zamerať sa na prácu s deťmi a ich negatívnymi spomienkami na otca. Vzhľadom na krátku dobu, ktorá uplynula od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o úprave styku, ktoré je podkladom výkonu rozhodnutia je nepravdepodobné, aby došlo k zmenám pomerov, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia o úprave styku oprávneného s maloletými deťmi a v konečnom dôsledku táto skutočnosť vyplýva aj z vyjadrení oboch rodičov v konaní o výkon rozhodnutia.

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zamietol návrh oprávneného s odôvodnením, že z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by oprávnená bránila povinnému v styku s maloletými deťmi, tak ako to uvádza v návrhu oprávnený, pretože bolo preukázané, že povinná maloletým deťom nebráni v stretávaní sa s oprávneným a deti na styk riadne pripraví, ale príčiny, pre ktoré sa styk nerealizuje, nie sú na strane povinnej ale naopak, na strane oprávneného, ktorý svojim správaním a následným konaním dáva maloletým deťom dôvod, pre ktorý sa s ním odmietajú stretávať. Vyjadril názor, že maloleté deti sú už vo veku, kedy vedia posúdiť, čo je pre nich dobré a čo zlé a rovnako vedia pochopiť určité udalosti, t.j. všetko, čo sa okolo nich deje a čo sa ich týka. Príčina, prečo sa maloleté deti odmietajú s otcom stýkať je výslovne v jeho vzťahu s nimi a je dôsledkom jeho negatívneho správania sa k matke maloletých detí za ich prítomnosti, čo deti vnímajú veľmi citlivo.

Z uvedeným záverom súdu prvého stupňa sa odvolací súd nemôže stotožniť predovšetkým s prihliadnutím na to, že súd prvého stupňa v rámci vykonávacieho konania nevykonával žiadne dokazovanie, z ktorého by mohol k uvedeným záverom dospieť a vychádzal výlučne z vyjadrenia matky k návrhu na výkon rozhodnutia a správy kolízneho opatrovníka k žiadosti o súčinnosť pri výkone rozhodnutia o úprave styku oprávneného s maloletými deťmi, z ktorej je zrejmé, že kolízny opatrovník vychádzal predovšetkým z vyjadrení matky a maloletých detí, z čoho psychologička referátu poradensko-psychologických služieb vyvodila záver, že ak otec nezmení svoj prístup, štýl komunikácie a neprejaví skutočný záujem o deti, tieto ho budú aj naďalej odmietať tak, ako doposiaľ. Naopak zistila vytvorenú bezpečnú a pozitívne ladenú citovú väzbu k súčasnému priateľovi matky, ktorú vníma pozitívne a podľa jej názoru, teda psychologičky, ak matka s deťmi vycestuje do zahraničia, bude to pre maloleté deti prospešné a v ich záujme. Otec sa tohto pohovoru na Referáte poradensko-psychologických služieb

Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach nezúčastnil, preto nie je možné závery kolízneho opatrovníka, resp. referátu poradensko-psychologických služieb považovať za objektívne, a to aj s poukazom na vyššie zmienenú argumentáciu matky, ktorá je totožná s jej tvrdeniami v konaní o úprave styku otca s maloletými deťmi.

Odvolací súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní súdu vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prvoradou a najdôležitejšou požiadavkou, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Spôsobilosť rodičov dieťa vychovávať nie je daná len ich hmotnými podmienkami, ale aj ich prístupom k právam druhého rodiča a k právu dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Neobstojí argumentácia rodiča, že dieťa sa nechce s druhým rodičom stretávať, a že nemôže dieťa nútiť do stretávania sa s týmto rodičom, aby mu nespôsobil ešte väčší stres a pod.. Rodič zabezpečujúci osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, má prvoradú zodpovednosť za prípravu dieťaťa na stretávanie sa s druhým rodičom a nemôže nechávať na dieťati, či má alebo nemá chuť sa s druhým rodičom stretnúť. Obidvaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ jeden z rodičov nie je schopný zabezpečiť druhému rodičovi právo podieľať sa na výchove dieťaťa, potom možno dôvodne pochybovať o výchovnej spôsobilosti tohto rodiča. Rodičovské práva sú koncipované na rovnoprávnom postavení obidvoch rodičov, preto je potrebné pri úprave styku vychádzať zásadne z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu jeho voľného času. Úprava stretávania pod tento rozsah je obmedzením styku. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo dokonca zákazu styku je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujmu dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva, ale aj takéto rozhodnutie musí byť zabezpečené vytvorením predpokladov preto, aby zúžený alebo prerušený kontakt mohol byť perspektívne obnovený. Úprava styku oprávneného s maloletými deťmi na základe vykonateľného rozhodnutia súdu, ktoré je titulom pre výkon rozhodnutia, má byť dočasným obmedzením styku oprávneného s maloletými deťmi za účelom vytvorenia a prehlbovania prirodzeného vzťahu medzi otcom a maloletými deťmi, čo nepochybne vyplýva aj z odôvodnenia potvrdzujúceho rozsudku odvolacieho súdu, pričom v konaní, ktorým bol upravený styk otca s maloletými deťmi, nebola nepochybne preukázaná existencia dôvodu, ktorý by vylučoval otca zo starostlivosti o svoje maloleté deti. Z obsahu spisu rovnako nevyplýva, že by matka vyslovene aktívnym spôsobom pripravovala maloleté deti na úspešnú realizáciu styku s otcom, za ktorý nie je možné považovať ňou popísanú prípravu maloletých detí jednak v konaní o úprave styku otca s nimi a tiež vo vyjadrení k odvolaniu oprávneného vo vykonávacom konaní. Z uvedeného je zrejmé, že povinná, matka maloletých detí, sa vôbec nesnaží zlepšiť, prípadne zreparovať narušený vzťah medzi deťmi a oprávneným, napriek tomu, že jej táto povinnosť vyplýva z ust. §-u 24 ods. 4 Zákona o rodine. Je logické, že v dôsledku absencie kontaktu detí s otcom, tieto sa v celom rozsahu začlenili do terajšieho rodinného prostredia matky, v ktorom na vedomej a nevedomej úrovni preberajú názory a pocity osôb, s ktorými žijú v spoločnej domácnosti a vzhľadom na konfliktný vzťah medzi rodičmi sa stávajú nástrojom na vyporiadanie tohto vzťahu medzi rodičmi, čo negatívne vplyva na ich psychiku. Je potrebné vytknúť v tejto súvislosti súdu prvého stupňa a tiež kolíznemu opatrovníkovi, že nevenujú náležitú pozornosť práve tomuto aspektu a v podstate podporujú pasívne správanie sa matky, ktorá nerešpektuje právo detí na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a ich právo na udržiavanie pravidelného rovnocenného osobného kontaktu s ich vlastným otcom. V tomto prípade neboli vykonané žiadne vhodné opatrenia, ktoré by boli spôsobilé odstrániť príčiny neochoty maloletých detí stretávať sa s otcom. Príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý je zároveň kolíznym opatrovníkom, má širokú škálu opatrení vyplývajúcich zo Zákona o sociálnej ochrane detí a o sociálnej kuratele (zák. č. 305/2005 Z.z. v platnom znení) na obmedzenie a odstránenie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický alebo sociálny vývin maloletých detí a rovnako aj súd môže nariadiť odborné poradenstvo, a to buď samotnému rodičovi alebo obom rodičom súčasne, ako aj maloletým deťom podľa §-u 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine.

Na základe vyššie uvedeného je teda možné urobiť záver, že nebolo preukázané, že by došlo k splneniu povinnosti vyplývajúcej z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, keďže styk oprávneného s maloletými deťmi sa preukázateľne nerealizoval a zároveň neboli preukázané ospravedlniteľné dôvody, ktoré by odôvodňovali záver, že povinná si povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu nespĺnila z objektívnych príčin, preto súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď návrh oprávneného na výkon rozhodnutia zamietol.

Po vrátení veci bude úlohou súdu prvého stupňa vykonať vhodné opatrenia na zabezpečenie styku maloletých detí s oprávneným a postupovať v zmysle §-u 272 a nasl. O.s.p.

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.